

FRI-K1-1-QHE-05

THE UNIVERSITY QUALITY SYSTEM OF EDUCATION AND ITS FUNCTIONING IN THE BRANCHES OF RUSE UNIVERSITY

Prof. Stanka Damyanova, DSc

Department of Biotechnology and Food Technology, Razgrad Branch,

“Angel Kanchev” University of Ruse

Phone: +359882669689

E-mail: sdamianova@uni-ruse.bg

Abstract: *The quality system of Rouse University and its functioning in its branches in Razgrad, Silistra and Vidin is presented. The organization, management and control of the quality education system is considered. In each of the branches there is and works a quality committee, and at the level of department there are quality managers. The branches have a representation in the Quality Council and the University Quality Commission of Education and Accreditation.*

A part of the quality system are the common university audits and surveys conducted in the branches. The quality system for managing and monitoring of the education process is successfully implemented.

Keywords: *Quality system, Audits, Surveys, System for managing and monitoring, Branches.*

JEL Codes: *I23*

ВЪВЕДЕНИЕ

Русенският университет „Ангел Кънчев“ е единственият университет в сегашните Русенска, Разградска, Силистренска и Търговищка области. Университетът отговаря на международно установения показател *едно висше училище на около един милион население*. Той е редовен член на Асоциацията на европейските университети, на Европейската асоциация на университетите от дунавските страни, на Вишеградска университетска асоциация и на Интеруниверситетски център – Дубровник.

Русенският университет има три филиала – в Разград, Силистра и Видин. Във всеки един се обучават студенти по професионални направления, които отговарят на икономическия профил на съответната област и на необходимостта от осигуряването ѝ с кадри с висше образование. Във филиалите на Русенския университет се осъществява качествена образователна и професионална подготовка на специалисти, с цел успешна професионална и гражданска реализация в съответствие с новите изисквания на пазара и обществото. Информацията за филиалите и професионалните направления, по които се обучават студенти е достъпна на уеб страницата на университета, раздел *Филиали* <https://www.uni-ruse.bg/university/branches>.

Обучението във филиалите е в образователно-квалификационна степен *бакалавър* и *магистър* в различни професионални направления и за това, те са на учебно-методично подчинение на съответните факултети (например Филиал – Разград е на Аграрно-индустриалния факултет). Това е регламентирано в *Правилника за дейността на Филиалите на Русенски университет* (https://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_31n.htm).

В настоящия доклад е представена университетската система по качество на образованието и функционирането ѝ във филиалите на Русенския университет.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Русенският университет „Ангел Кънчев“ има публично оповестени документирана мисия, цели и задачи, на чиято основа изгражда своята политика. Мисията, целите и задачите са формулирани в съответствие с дългогодишните традиции за висше образование в страната и натрупания опит на Русенския университет. Те са в основата на политиката по качество и системно и целенасочено се актуализират в съответствие с реалностите на външната среда.

Политиката по качество е документирана в *Наръчника по качество* и е публикувана в локалната мрежа на Русенския университет, раздел *Качество на образованието* <https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/nk.php> и в сайта, рубрика *Акредитация и качество* https://www.uni-ruse.bg/university/accreditation/Documents/Politika_po_kachestvoto.pdf.

Политиката по качество се основава на гарантирането на следните шест елемента:

- *Система за управление на качеството*, която обхваща: подбора на обучавани, провеждането на обучение в различни форми, създаване на условия за мобилност и динамика на обучението;

- *Рационален баланс* между изискванията за държавна политика във висшето образование; академичните свобода, автономия и самоуправление; възможностите на университета и изискванията на пазара на образователни и научни услуги; академичните стандарти и правилата за добра практика при обучение и научна дейност;

- *Ефективност и ефикасност на системата по качество* чрез: удовлетворение от образователни и научни услуги, както и от административни и производствени услуги; адекватност на: кадровия потенциал, ресурсното осигуряване, социалния статус, технологичния статус, оценен чрез държавните изисквания към висшите училища и критериите на НАОА, а също и сравнение с водещи висши училища у нас и в чужбина; поддържане на университетската система по качество;

- *Институционализиране и професионализиране на системата за управление на качеството* чрез: документиране, разгласяване, принципност и прозрачност за университетската дейност, в т.ч. за качеството на образованието; обучение на университетския персонал и запознаване на студентите със системата по качество с цел мотивирането им;

- *Публичност на учебния материал, на научните резултати, на разработките по различни проекти, на академичния живот* чрез издаване на: учебна литература, създаване на WEB страници и на компакт дискове на учебни дисциплини, на научна периодика, сборници от доклади и материали на научни форуми, на информационни бюлетини на университетски вестник и др. издания при поводи и необходимост;

- *Рационален баланс* между: образователна дейност, научноизследователска работа, реализацията на различни проекти, производствени и изпълнителски услуги, квалификационна дейност.

Системата по качеството е изградена и функционира в съответствие с изискванията на стандарта БДС EN ISO 9001:2001, като в документацията са определени:

- последователността и връзките между процесите;
- методи и критерии за осигуряване на ефективно функциониране и контрол на тези процеси;

- информация за реализиране и поддържане на процесите;

- измерване и анализ на данните, необходими за постигане на планираните резултати.

Документацията на системата по качеството включва следните четири нива:

I ниво: *Наръчник по качеството*

Наръчникът по качеството съдържа описание на системата по качеството относно осигуряването, управлението и подобряването на качеството на образованието.

II ниво: *Процедури по управление на качеството*

Процедурите по управление на качеството съдържат подробно описание на процеси, които са включени в системата по качеството. Те са съобразени с действащите национални законови и подзаконови нормативни актове, отнасящи се до висшето образование.

III ниво: *Работни инструкции.*

Инструкциите описват отделни дейности, части от процеси или допълват в подробности изискванията на наръчника по качеството и процедурите по управление на качеството.

IV ниво: *Оперативни документи (списъци, планове, формуляри, справки)*

Оперативните документи в системата по качеството, след тяхното попълване, се използват като записи по качеството.

Системата по качеството на образованието на Русенския университет обхваща дейността, свързана с управление на качеството на обучение и академичния състав. С цел адаптиране и синхронизиране с промените в европейските стандарти през 2017 г. бе приета от Академичния съвет *Стратегия за развитие на вътрешноуниверситетската система за осигуряване качеството за периода 2017 – 2020 г.* (Pencheva, V., Beloev, Hr., Fartunova, M., & Kyuchukov, R., 2017).

Критериите, показателите за качеството и методиката за оценяване на специалностите, учебните дисциплини, преподавателите и академичните ръководители са предмет на *Наръчника по качество*, а начините и процедурите за събиране на данните и тяхното валидиране се разработват от Университетската комисия по качество на образованието (УККО) и Комисията по качество на образованието (ККО) на основните звена.

Критериите за оценяване на студентите са съобразени с академичните стандарти на университета. За държавните изпити те са вписани в съответния правилник, а по отделните учебни дисциплини – в учебната им програма и са част от документацията на университетския учебен курс.

Нормативните документи на Русенския университет са публикувани в локалната мрежа в разделите *Документи* и *Качество на образованието* (https://local.uni-ruse.bg/docs/vytr_docs.php) (Grozeva, T., 2015).

Организацията на учебния процес е в съответствие с гл. 5 от ЗВО, *Правилника за дейността на Русенски университет “Ангел Кънчев”* и *Вътрешните правила за учебната дейност*. В тях се регламентират основните изисквания и параметри към учебната документация – квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми, графици на учебния процес, учебни разписи, календарни планове на занятията, изпитни процедури и др. При създаване на учебна документация във всичките видове и форми, задължително се анализират и вземат под внимание голям брой национални и международни документи. Във вътрешните нормативни актове се уточняват важни аспекти от организацията на образователния процес.

Вътрешните правила за учебната дейност уреждат онези специфични въпроси на организация и управление на учебния процес със студентите, които не са подробно регламентирани от ЗВО и *Правилника за дейността на Русенски университет*. Осигуряването на качествен учебен процес започва с предоставяне на необходимата информация на кандидат-студентите за условията, при които те могат да бъдат приети в специалностите от всяко професионално направление. Подробна информация се намира в ежегодния *Кандидатстудентски справочник, издание на Русенския университет „Ангел Кънчев“* и на интернет страницата на университета в раздел *Прием на нови студенти* <http://admission.uni-ruse.bg/>.

Организацията на научната дейност е подчинена на изискванията в гл. 8 на ЗВО и гл. 4 на *Правилника за дейността на Русенски университет “Ангел Кънчев”, Правилник за устройството и дейността на НИС, Система за организиране и провеждане на конкурс за проекти, целево финансирани от държавния бюджет, Вътрешни правила за провеждане на учебно-изследователска работа с мотивираните студенти*. Наред със създаването на нови научни знания, научно-приложни продукти и прототипи, основна цел при осъществяването на изследователската дейност е да се постигне научно израстване на кадрите, осъвременяване на учебния процес и обновяване на използваната материално-техническа база така, че да се гарантира по-високо качество на учебните занятия, а практическото обучение да се обвърже с реални научно-приложни, експертно-консултантски и художествено-творчески дейности, лечебни услуги и други подобни дейности.

Организацията на международната дейност също е регламентирана чрез вътрешни нормативни актове - *Правилник за устройството и дейността на Центъра за продължаващо обучение, Правила за регистриране на проектни предложения и на одобрени за финансиране европейски проекти и двустранни споразумения за международно сътрудничество*. Неразделна част от системата за управление на образователния процес е и процедурата за атестирането на академичния състав. Тя се извършва в съответствие с *Вътрешната*

наредба за атестирането на академичния състав на Русенския университет и е в съответствие с чл. 57 от ЗВО и чл. 16 от Закона за развитие на академичния състав. По този начин се създават предпоставки за издигане равнището на учебната и научно-изследователската работа в Университета, като се отчитат индивидуалните качества и постижения на атестираните.

За определяне на ефективното функциониране на системата по качеството, в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2001, в Русенския университет се извършват периодично вътрешни одити. Одитите в Русенския университет “Ангел Кънчев” се извършват по реда даден в процедура *Одити*. За цялостната организация и провеждането на вътрешните одити по качеството отговаря директорът на дирекция Качество на образованието. Одитите се провеждат по предварително разработен от Дирекция *Качество на образованието* и утвърден от Ректора план в началото на всяка учебна година. Реализират се чрез *Съвета по Качество на образованието* и одитните екипи. Одиторите преминават курс на обучение и се утвърждават със заповед на Ректора. В състава на одитните екипи са включени преподаватели, студенти, докторанти и представители на бизнес-средата. Одитът се извършва по предварително разработени въпросници. Отчитането се осъществява с Доклад от одита, а при установено несъответствие - с Доклад за несъответствие, който се отразява в Регистъра на докладите за несъответствие. Резултатите от проведения одит се публикуват в локалната страница на университета в раздел Качество на обучението (<https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/odit.php>).

За оценка на качеството и функционирането на програмите за обучение се провеждат вътрешни одити всеки семестър. За всеки одит се съставя доклад и констатациите са за съответствие с изискванията.

Управление на качеството на образованието

В Русенския университет „Ангел Кънчев“ има функционираща система за оценка, контрол и управление на качеството на образованието и на преподавателския състав. Организацията за управление качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност са построени на основата на най-важните национални нормативни документи и редица вътрешни правилници, правила, указания и др. приети от Академичния съвет на Русенския университет и те периодично се актуализират. Например, през 2017 г. са реализирани дейности, целящи актуализиране на съществуващата вътрешноуниверситетска система за качество на образованието и академичния състав чрез проект финансиран от фонд „Научни изследвания“ на Русенския университет. В резултат на това са направени предложения за актуализиране на политиката по качество и процедурите от системата за управление на качеството.

На ниво филиали и факултети функционират комисии по качеството на образованието, в които участват зам. Декан /зам. Директор, ръководителите на катедри, студенти и представители на бизнеса – потребители на кадри. Деканът/Директорът е председател и член на университетския Съвет по качество на образованието и Университетската комисия по Качеството на образованието <https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/zapovedi.php>.

На ниво катедри има избрани отговорници по качеството на образованието, които заедно с ръководителя на катедрата осъществяват непрекъснат контрол за качеството и участват в управлението на учебния процес.

В Университетската комисия по Качеството на образованието се обсъждат въпроси по осигуряване високо качество на образователната и изследователската работа в отделните звена на университета. За всеки семестър се съставя план за работата на Комисията, който се утвърждава от Ректора.

Системата за управление на качеството на образованието в Русенския университет регламентира връзките, взаимодействията и отговорностите на отделните нива. Най-важен от тях е контролът на взетите решения от органите за управление. Той се осъществява йерархично по веригата: Академичен съвет → Учебен отдел → Вътрешен и външен одити → Университетски контролен съвет → Университетски синдикати → Студентски съвет, Декански съвет, Факултетен съвет, Съвет на Филиала и др. Във всички органи за управление

(Общо събрание, Факултетен съвет, Съвет на Филиала) са включени студенти и докторанти. Така се създават условия за ефикасно управление качеството на обучението.

Част от управлението на качеството на образованието в Русенския университет са целевите обучения: специализирани семинари и обучения; курсове, инструктажи, предоставяне на образователни и информационни материали в Локалната страница на университета и на хартиен и електронен носител; обмяна на опит. Такива са например:

- **Инструктажи на вътрешни одитори:** ежегодно, еднократно в годината;
- **Специализиран курс** за *Вътрешни одитори и лица, управляващи програмите за одит. Приложение на БДС EN ISO 19011:2011 - Указания за извършване на одит на системи за управление* – 15-16.11.2013 г. Обучени и успешно преминали курса са 30 одитори – преподаватели, служители и докторанти от университета;

- **Целево обучение на съставите на Съвета** по качество на образованието и на Факултетните комисии по качество на образованието с цел запознаване с европейските стандарти EGS за вътрешна гаранция на качеството във ВУ;

- **Целеви обучения на съставите на Съвета** по качество на образованието и на Факултетните комисии по качество на образованието с цел запознаване с методически указания/критерии и нови решения на НАОА;

- **Целеви обучения** във връзка с повишаване информираността на преподаватели, служители, докторанти, студенти и поддържане на високи позиции по акредитираните професионални направления на Университета в Рейтинговата система на висшите училища в РБългария:

- ✓ семинар *Анализ на резултатите за Русенския университет от Рейтинговата система за оценяване на висшите училища;*

- ✓ семинар за индикаторите на Рейтинговата система;

- ✓ дискуссионен форум *Възможни ресурси в професионалните направления за постигане на високи стойности на индикаторите в Рейтинговата система и при акредитация;*

- ✓ дискуссионен форум *Пътища за подобряване на управлението, чрез използване на създадените продукти по проекта.*

- **Курсове**

- ✓ специализиран курс *Етични стандарти в работата на преподавателя във висшето училище;*

- ✓ специализиран курс *Комуникативни компетентности и компетенции на преподавателите във висшето училище;*

- ✓ специализиран курс *Корупция и висше образование;*

- ✓ специализиран курс *Повишаване на информираността за Системата за управление на висшето училище.*

- ✓ 19 специализирани курса във връзка с повишаване на квалификацията на новопостъпилите преподаватели в Русенски университет „Ангел Кънчев“: специализирани курсове, отнасящи се към фундамента на професионалната квалификация на преподавателите; специализирани курсове по области на висшето образование; краткосрочни специализирани курсове; общ брой участници - 599. Курсовете са проведени по утвърден групов учебен план за обучение на новопостъпили преподаватели, приет с решение на Академичният съвет на 21. 10. 2014 г. За всеки от курсовете, към груповия учебен план са разработени и учебни програми.

- **Форуми** на университетско ниво, провеждани ежегодно от 2009 г. по време на инициативата *ДНИ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ - ПОТРЕБИТЕЛИ НА КАДРИ* (Beloev, Hr., Pencheva, V., & Popova, J., 2015). Всяка година предварително се изготвя програма с дейностите, срокове и отговорници. Накрая, в Университета се провежда кръгла маса, на която се отчитат дейностите по звена и се дискутират въпроси за състоянието на пазара на труда, формите на сътрудничество и добрите практики на сътрудничество. Например, някои от заключителните форуми са:

- ✓ кръгла маса *Възможните форми за сътрудничество с бизнеса, административни структури и организации, 2012 г.;*

- ✓ отчетен семинар-дискусия за сътрудничеството с работодателите *Взаимодействието с работодателя – условие за повишаване качеството на обучението*, 2013;
- ✓ дискуссионен форум *Проблеми и пътища за по-добро управление на висшите училища*, 2013 г.;
- ✓ дискуссионен форум *Проблеми на професионалните направления в Русенския университет и пътища за повишаване рейтинга им*, 2014 г.;
- ✓ семинар *Политики на прозрачност при управление на взаимодействието между Русенския университет и потребителите на кадри*, 2014 г.;
- ✓ кръгла маса под надслов *70-годишна щафета на поколенията-траектории на успеха*, 2015 г.;
- ✓ семинар-дискусия *Добри практики по инициативата партньорство за умения и заетост (партньорство с потребители на кадри на Русенския университет '2016* , 2016 г.
- ✓ семинар-дискусия *Партньорство за умения и заетост*, 2017 г.

Периодично обсъждане и огласяване на резултатите, свързани с управление качеството на образованието се постига и чрез провеждане на:

- вътрешни и външни одити за състоянието на документите и записите по качество на образованието, за успеваемостта на студентите и осигуреността с учебна литература;
- анкетни проучвания (по различни анкетни листи, всеки семестър) на студенти за: специалност (анкетен лист 01-01); преподаватели и съдържание на учебна дисциплина (анкетен лист 01-03); административно обслужване и възможност за самоизява, материална и информационна база (анкетен лист 01-07); за обективността и честността при оценяването на техните знания и умения (анкетен лист 01-08);
- ежегодни анкетни проучвания на мнението на випускници (анкетен лист 01-05), реализирали се млади специалисти и работодатели за тяхната общотехническата, компютърна, езикова и специална подготовка получена при обучението им в професионалното направление;
- проучване за успеваемостта на студентите (преминаване в по-горен курс; причини за отпадане на студенти; осигуреност с учебна литература по дисциплини с ниска успеваемост; невзети изпити на редовните сесии);
- провеждани срещи със студентите от 1-ви курс, осъществявани от назначените от Ректора преподаватели – групови отговорници;
- мнения на завършили студенти, успешно реализирали се по специалността.
- отчитане мнението на потребители на кадри (анкетен лист 05-01). Оценката на потребителите на кадри е от съществено значение, защото тя е един от критериите за нивото на обучение, неговото качество, актуалност и съответствие с изискванията и потребностите на фирмите (Kunev, S., & Petkov, A., 2016). Положителен е фактът, че работодателите са с много добри впечатления от придобитите знания и умения на нашите випускници, поради което често изискват съдействие при подбора на кадри. Ползотворното сътрудничество с тях е свързано и с обсъждане на проблеми, свързани с реализацията на студентите. Акцентира се на изискванията на работодателите към качествата и квалификацията на специалистите, които наемат за работа на различни нива във фирмите (Yordanova, D., & Petrov, O., 2017). Установи се добра практика, фирми като *Амилум България* да предлагат работа на студенти от Филиал - Разград през летния период, с цел заместване на титуляри. От проведените срещи и анкети с работодателите са направени редица предложения като:
  - ✓ ежегодно провеждане на инициативата *Дни на работодателите*;
  - ✓ сключване на рамкови договори за съвместна работа по практическото обучение на студентите;
  - ✓ учредяване на Консултативни съвети (във Филиал – Разград бе първият);
  - ✓ създаване на мрежи от завършили студенти (ежегодни срещи за споделяне на опит от собствената реализация и за контакти);
  - ✓ включване на изявени професионалисти в учебния процес.

Всички анализи на резултатите от анкетните проучвания по семестри и по години са в локалната мрежа, раздел *Качество на образованието*, <https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/anketi.php>.

В Русенския университет „Ангел Кънчев” функционира добре системата за управление и мониторинг на качеството на обучение. Елементите на системата по качеството са разработени в съответствие с националното законодателство и политиката на Русенския университет.

В Русенския университет действа добре организирана система за отчетност на всички нива, при което се установява степената на изпълнение на взетите решения и постигнатите ефекти. Тази отчетност е всяка година, пред колективните органи за управление.

Ръководствата на Русенския университет, факултетите и филиалите ежегодно отчитат пред общите събрания дейността си през изтеклата година. Годишните доклади съдържат конкретна фактическа и оценъчна информация. Отчетите на факултетите и филиалите се съставят по годишните отчети на катедрите. Ежегодно в края на учебната година, на последното заседание на Академичния съвет се представя анализ на състоянието на филиалите, съпътстван с изводи и препоръки.

Контролни функции се упражняват и от обществени структури в лицето на синдикатите и от Студентския съвет и чрез неговите представители в ръководните органи. Студентският съвет разпространява сред студентите информационни материали, подпомага ги при студентската мобилност. При провеждане на общоуниверситетски анкети задължително се включват представители на Студентския съвет.

Важна част от системата за управление на качеството на образованието са акредитационните процедури в университета. В съответствие с критериалната система (решение на АС на НАОА от 20. 10. 2016 г.) се извършват програмните акредитации за професионалните направления в университета (Sakakushev, B., & Gueorguiev, Tz., 2017). Доказателство за поддържане на високо ниво на системата по качество са успешните акредитационни процедури. Например, през 2017 г. са извършени 6 процедури на НАОА (две от тях във Филиал - Разград), които имат оценки над 9,00 и срок на валидност на акредитацията шест години. Освен програмните акредитации, през 2018 г. премина четвъртата поред институционална акредитация, за която Русенският университет получи висока оценка (9,44). Университетската система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав има процедура *Предприемане на действия във връзка и по повод на резултатите от програмна акредитация*. Всяко звено получило програмна акредитация на професионално направление или докторска програма, разработва план-график за изпълнение на препоръките на Акредитационния съвет (АС) при Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). Периодично се обсъждат и оценяват резултатите от изпълнението на препоръките на катедрени съвети, на факултетни съвети (респ. съвети на филиалите), на заседания на комисиите по Качество на образованието.

ИЗВОДИ

Русенския университет със своите структури (факултети и филиали), организира и ръководи дейността на професионалните направления, в които се провежда обучение в съответствие с приетата мисия и цел за разпространяване на знания, извършване на фундаментални и приложни научни изследвания и внедряването им в практиката, с което се превръща в неразделна част на европейското образователно и научноизследователско пространство, за изграждане на висококвалифицирани специалисти и за устойчиво развитие на региона и страната.

Функционирането и поддържането на системата по качество на образованието във филиалите на Русенския университет е важно за утвърждаването им като фактор за икономическото развитие на регионите. Русенският университет и неговите филиали имат силни позиции и социална значимост в регионите на Русе, Разград, Силистра и Видин.

REFERENCES

Beloiev, Hr., Pencheva, V., & Popova, J. (2015). Dobri praktiki v Rusenskiya universitet za dialog s biznes sredite i rabota sas studentite. Nauchni trudove na Rusenskiya universitet – 2015, t. 54, s. 9, 93-113.

Grozeva, T. (2015). Vatreshnouniversitetskite normativni dokumenti v polza na kachestvoto na obuchenie v Rusenskiya universitet, Nauchni trudove na Rusenskiya universitet – 2015, t. 54, s. 9, 7-11.

Pencheva, V., Beloiev, Hr., Fartunova, M., & Kyuchukov, R. (2017). New educational platforms in higher education. Proceedings of University of Ruse – 2017, v. 56, b. 9, 9-15.

Kunev, S., & Petkov, A. (2016). Pathways for improving the quality of education of business students: examples from University of Ruse “Angel Kanchev”. Proceedings of University of Ruse – 2016, v. 55, b. 9, 55-61.

Sakakushev, B., & Gueorguiev, Tz. (2017). The new system of criteria of the NEAA – a step for improving the quality of education. Proceedings of University of Ruse – 2017, v. 56, b. 9, 43-48.

Yordanova, D., & Petrov, O. (2017). Analysis of practical aspects of education in University of Ruse. Proceedings of University of Ruse – 2017, v. 56, b. 9, 95-102.